

## Quán triệt nguyên tắc “dĩ bất biến” trong đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị ở Việt Nam hiện nay

Ngày nhận bài: 15/06/2026 | Ngày phản biện: 17/06/2026 | Ngày xuất bản: 26/08/2026

**Tác giả:** Nguyễn Thọ Khang (Nguyên phó trưởng khoa CNXHKH, Học viện Báo Chí và Tuyên truyền)

**Tóm tắt:** Giáo dục lý luận chính trị giữ vai trò nền tảng trong hệ thống giáo dục quốc dân và công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ tại Việt Nam. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và sự phát triển của khoa học công nghệ hiện nay, đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị theo hướng tích cực, hiện đại là một tất yếu khách quan. Tuy nhiên, giảng dạy lý luận chính trị là một lĩnh vực mang tính đặc thù- gắn liền với việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Do đó, mọi sự đổi mới phương pháp giảng dạy phải quán triệt nguyên tắc “dĩ bất biến”. Bài viết, tập trung làm rõ tầm quan trọng của giảng dạy lý luận chính trị, phân tích thực trạng và nội dung quán triệt nguyên tắc “dĩ bất biến” trong đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị nhằm góp phần nâng cao chất lượng đào tạo lý luận chính trị ở nước ta trong bối cảnh mới hiện nay.

### 1. Đặt vấn đề

Giảng dạy lý luận chính trị tại Việt Nam là nhiệm vụ chính trị góp phần quan trọng trong công tác tuyên truyền, giáo dục, đào tạo lý luận khoa học về giải phóng dân tộc, giải phóng con người, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, rèn luyện bản lĩnh, đạo đức cho thế hệ trẻ và cung cấp phương pháp luận khoa học để đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế hiện nay, việc đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị là yêu cầu tất yếu. Tuy nhiên, quá trình này phải quán triệt nguyên tắc cốt lõi “dĩ bất biến” nhằm tránh nguy cơ “phi chính trị hóa” và “chệch hướng XHCN”. Mọi sự đổi mới phải kiên định tính Đảng và tính giai cấp; đảm bảo sự thống nhất chặt chẽ giữa lý luận và thực tiễn; giữ

vững tính khoa học, logic; tính chiến đấu và hướng tới mục tiêu tối cao là trang bị tri thức lý luận chính trị, thế giới quan và nhân sinh khoa học... bồi đắp lý tưởng cách mạng cho người học, xây dựng niềm tin vào con đường đi lên chủ nghĩa ở Việt Nam hiện nay.

## **2. Phương pháp nghiên cứu**

Bài viết được thực hiện trên cơ sở phương pháp luận duy vật biện chứng và duy vật lịch sử về giáo dục lý luận chính trị. Đồng thời dựa trên tư tưởng Hồ Chí Minh và chủ trương, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam về giáo dục lý luận chính trị nói chung và đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị nói riêng trong bối cảnh mới hiện nay.

Bài viết sử dụng phương pháp nghiên cứu của khoa học xã hội và nhân văn như phương pháp kết hợp giữa phân tích và tổng hợp; phương pháp kết hợp giữa lịch sử và logic... để phân tích, luận giải và đưa ra những kết luận mang tính khoa học, nhằm quán triệt nguyên tắc “dĩ bất biến” trong quá trình đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị ở nước ta hiện nay.

Phương pháp so sánh được sử dụng trong bài viết để chỉ ra tính thống nhất giữa quán triệt nguyên tắc “dĩ bất biến” với sự linh hoạt “ứng vạn biến” trong đổi mới phương pháp dạy học lý luận chính trị ở nước ta hiện nay.

Bên cạnh đó, bài viết sử dụng phương pháp quan sát, nghiên cứu tài liệu, nghiên cứu các công trình liên quan nhằm chỉ ra thực trạng và làm rõ ý nghĩa nghiên cứu của bài viết trong bối cảnh mới ở Việt Nam hiện nay.

## **3. Kết quả nghiên cứu và thảo luận**

### **3.1. Kết quả nghiên cứu**

#### **3.1.1. Tầm quan trọng của giảng dạy lý luận chính trị ở Việt Nam hiện nay**

Giảng dạy lý luận chính trị (bao gồm các bộ môn như Triết học Mác - Lênin, Kinh tế chính trị Mác - Lênin, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Tư tưởng Hồ Chí Minh và Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam) luôn giữ một vị trí đặc biệt quan trọng, mang tính nền tảng

trong hệ thống giáo dục quốc dân và công tác đào tạo cán bộ tại Việt Nam. Tầm quan trọng đó được thể hiện tập trung qua các khía cạnh cốt lõi sau.

Thứ nhất, giảng dạy lý luận chính trị là công cụ sắc bén nhất để tuyên truyền, bảo vệ và củng cố nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Việc giảng dạy lý luận chính trị cung cấp tri thức, xây dựng thế giới quan duy vật biện chứng và phương pháp luận khoa học cho người học, từ đó củng cố niềm tin chính trị vững chắc vào con đường đi lên chủ nghĩa xã hội. Nhìn từ lăng kính lịch sử, V.I. Lênin từng đưa ra một cảnh báo mang tính quy luật trong tác phẩm "Làm gì?": "Vấn đề đặt ra chỉ là như thế này: hệ tư tưởng tư sản hay hệ tư tưởng xã hội chủ nghĩa. Không có một hệ tư tưởng trung gian nào ở đây cả... Do đó, bất cứ sự khinh rẻ nào, hạ thấp nào đối với hệ tư tưởng xã hội chủ nghĩa, bất cứ sự xa rời nào đối với hệ tư tưởng ấy cũng đều có nghĩa là tăng cường hệ tư tưởng tư sản" ( V.I. Lênin, 2005). Quán triệt quan điểm này, có thể thấy đội ngũ giảng viên lý luận chính trị chính là những chiến sĩ trên mặt trận tư tưởng, trực tiếp ngăn chặn sự xa rời hệ tư tưởng vô sản và chặn đứng sự xâm nhập của các loại tư tưởng thù địch khác trong quá trình giảng dạy. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đặt những người làm công tác giảng dạy lý luận chính trị ở vị trí của những chiến sĩ tiên phong. Trong Diễn văn khai mạc Lớp học lý luận khóa I Trường Nguyễn Ái Quốc (1957), Người căn dặn nhiệm vụ của nhà trường là "đào tạo những chiến sĩ tiên tiến phấn đấu cho sự nghiệp của giai cấp vô sản" (Hồ Chí Minh, 2011). Thực hiện lời căn dặn đó, trong bối cảnh mới hiện nay, đội ngũ giảng viên lý luận chính trị tiếp tục là lực lượng "xung kích, đi đầu", là những pháo đài kiên trung để bảo vệ những giá trị khoa học và cách mạng của Chủ nghĩa Mác - Lênin- hệ tư tưởng của giai cấp công nhân.

Thứ hai, quá trình giảng dạy lý luận chính trị có vai trò quan trọng trong việc rèn luyện bản lĩnh chính trị và đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, thế hệ trẻ.

Tri thức lý luận chính trị nếu được thấm sâu vào người học sẽ mang lại cho họ một "sức đề kháng" tự nhiên trước những cám dỗ vật chất, từ đó phòng chống hiệu quả tình trạng suy thoái về tư tưởng, đạo đức, lối sống cũng như các biểu hiện "tự chuyển hóa", "tự diễn biến". Sự gắn kết hữu cơ giữa tri thức và đạo đức đã được V.I. Lênin chỉ

rõ trong tác phẩm “Nhiệm vụ của các tổ chức thanh niên” (1920): “Phải làm cho toàn bộ sự nghiệp giáo dục, rèn luyện và dạy dỗ thanh niên ngày nay trở thành sự nghiệp giáo dục đạo đức cộng sản trong thanh niên” (V.I. Lênin, 1977). Để hiện thực hóa mục tiêu đó, người giảng viên lý luận chính trị mang trên vai trọng trách rất lớn. Họ không chỉ truyền bá tri thức mà còn rèn luyện bản lĩnh chính trị và phẩm chất đạo đức cho người học với mục tiêu lớn nhất là làm cho họ nhận thức được “Học để làm việc, làm người, làm cán bộ. Học để phụng sự đoàn thể, giai cấp và nhân dân, Tổ quốc và nhân loại” (Hồ Chí Minh, 2011)

Thứ ba, giảng dạy lý luận chính trị cung cấp phương pháp luận khoa học, định hướng nhận thức và hành động trong thực tiễn cho người học

Nội dung của Chủ nghĩa Mác - Lênin chưa bao giờ là những giáo điều cứng nhắc, nó luôn vận động, phát triển, mang tính khoa học và cách mạng. Trong Luận cương về Phoi-ơ-bắc (1845), C. Mác đã tạo ra một bước ngoặt triết học khi tuyên bố: “Các nhà triết học đã chỉ giải thích thế giới bằng nhiều cách khác nhau, song vấn đề là cải tạo thế giới” (C. Mác và Ph. Ăng-ghen, 1995). Vì vậy, nhiệm vụ giảng dạy lý luận chính trị luôn đặt ra yêu cầu vận dụng lý luận vào đời sống thực tiễn; trang bị năng lực tư duy độc lập, sáng tạo để phân tích, giải quyết các vấn đề thực tiễn. Nhấn mạnh tính định hướng thực tiễn này, V.I. Lênin khẳng định: “Không có lý luận cách mạng thì cũng không thể có phong trào cách mạng” (V.I. Lênin, 2005). Tương tự, trong tác phẩm Sửa đổi lối làm việc (1947), Chủ tịch Hồ Chí Minh viết: “Lý luận như cái kim chỉ nam, nó chỉ phương hướng cho chúng ta trong công việc thực tế. Không có lý luận thì lúng túng như nhắm mắt mà đi” (Hồ Chí Minh, 2011). Mặt khác, Người còn nhắc nhở: “Lý luận mà thiếu thực tiễn là lý luận suông”. Vì vậy giảng dạy lý luận chính trị vừa góp phần truyền thụ tri thức, vừa góp phần cung cấp luận cứ khoa học cho Đảng và Nhà nước trong việc hoàn thiện đường lối, chính sách để giải quyết vấn đề đặt ra từ thực tiễn.

Thứ tư, giảng dạy lý luận chính trị có tầm quan trọng trong đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Trong tình hình mới hiện nay, khi các thế lực thù địch không ngừng sử dụng chiến lược “diễn biến hòa bình” và nhiều thủ đoạn, hình thức tinh vi nhằm phi chính trị hóa học

đường, xuyên tạc chủ trương đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam, bôi nhọ chế độ, bôi nhọ lãnh tụ. Do đó, giảng dạy lý luận chính trị góp phần tạo nên sức “đề kháng” cho người học, sẵn sàng đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, nhất là trên không gian mạng trong bối cảnh mới hiện nay. Sự khốc liệt của cuộc đấu tranh này là tất yếu, như Ph.Ăngghen, V.I. Lênin từng chỉ rõ, lý luận của chủ nghĩa Mác đã phải dùng chiến đấu mà giành lấy từng bước một trên con đường đời của nó, nếu không “chủ nghĩa cơ hội biến chủ nghĩa Mác thành một thứ “chủ nghĩa Mác” bị xuyên tạc méo mó” (C.Mác và Ph.Ăngghen, 1995). Trong cuộc đấu tranh này, giảng viên lý luận chính trị là những người được đào tạo bài bản tại các Học Viện, các trường đại học trong cả nước. Do đó, bằng sự am tường về chuyên môn và tư duy logic, khoa học, cùng với bản lĩnh chính trị, giảng viên có trách nhiệm trang bị cho người học một “bộ lọc” tư tưởng sắc bén để nâng cao cảnh giác và có thể nhận diện, vạch trần, đập tan những luận điệu nguy hiểm, bảo vệ an ninh tư tưởng quốc gia.

Từ những phân tích trên, có thể khẳng định rằng, giảng dạy lý luận chính trị có tầm quan trọng đặc biệt. Điều này cũng đã được khẳng định trong chỉ thị số 10-CT/TW của Ban bí thư ra ngày 20 tháng 7 năm 2026 về tăng cường giáo dục lý luận chính trị, lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống, ý thức công dân trong hệ thống giáo dục quốc dân, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong tình hình mới : “trong giai đoạn phát triển mới... giáo dục lý luận chính trị, lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống, ý thức công dân là nhiệm vụ quan trọng, trực tiếp góp phần xây dựng nền tảng tinh thần xã hội, củng cố niềm tin, hình thành nhân cách, bản lĩnh và năng lực công dân Việt Nam trong thời đại số” (Ban chấp hành Trung ương, 2026). Với vai trò và tầm quan trọng đó, chất lượng giáo dục lý luận chính trị không phải là truyền bá tri thức hàn lâm thuần túy mà còn có một sứ mệnh chiến lược là trang bị năng lực tư duy, bản lĩnh chính trị, tinh thần phản biện khoa học cho người học trong quá trình giảng dạy.

### 3.1.2. Tính tất yếu và thực trạng đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị ở nước ta hiện nay

Đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị ở nước ta hiện nay là quá trình tất yếu khách quan, là quá trình “ứng vận biến” trong dạy học, là sự linh hoạt, mềm dẻo, sáng tạo và không ngừng đổi mới trong cách thức, phương pháp, kỹ năng, phương tiện và

nghệ thuật sư phạm để truyền tải tri thức. Nó là việc áp dụng thành tựu của khoa học công nghệ, chuyển đổi số, tâm lý học giáo dục để bài giảng phù hợp với từng đối tượng người học, thích ứng với mọi biến đổi của bối cảnh lịch sử và thời đại. Do đó, trong giảng dạy lý luận chính trị “ứng vạn biến” và nguyên tắc “dĩ bất biến” luôn thống nhất biện chứng chặt chẽ với nhau. Đổi mới phương pháp (ứng vạn biến) phải luôn xoay quanh trục tư tưởng chính trị (dĩ bất biến); ngược lại, bảo vệ và phát huy cái “bất biến” đòi hỏi phải không ngừng sáng tạo cái “vạn biến”.

Trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay, đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị phải gắn liền với khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo là cấp bách đặt ra. Trên tinh thần Nghị quyết số 71-NQ/TW ngày 22 tháng 08 năm 2025 về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo và nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, đổi mới giáo dục với mục tiêu “chuyển mạnh quá trình giáo dục từ chủ yếu trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện năng lực, thể lực và phẩm chất người học, chuẩn hóa chất lượng (người trích in nghiêng) và kiểm soát chặt chẽ đầu ra” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Đồng thời, Đảng ta cũng đặt ra yêu cầu đối với việc đổi mới phương pháp giảng dạy là “đẩy mạnh phương thức giáo dục tích hợp khoa học, công nghệ, kỹ thuật, nghệ thuật, toán học (STEAM) và nghiên cứu khoa học” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Do đó, sự “ứng vạn biến” trong đổi mới phương pháp giảng dạy gắn với chuyển đổi số, ứng dụng khoa học công nghệ là tất yếu khách quan, là chìa khóa để bài giảng bớt khô khan, tăng tính thuyết phục và thu hút người học. Yêu cầu này, đội ngũ giảng viên lý luận chính trị đã được quán triệt trong nhận thức và tổ chức triển khai trong quá trình giảng dạy. Tuy nhiên, giảng dạy lý luận chính trị là mặt trận tư tưởng đặc thù, do đó nguyên tắc “dĩ bất biến” trong giảng dạy lý luận chính trị (nghĩa là các giá trị cốt lõi, nền tảng) không được phép xa rời.

Thực tiễn cho thấy, quá trình đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị ở nước ta hiện nay đã đạt được nhiều thành tựu nhất định. Đội ngũ giảng viên lý luận chính trị về cơ bản đã quán triệt nguyên tắc “dĩ bất biến” trong giảng dạy lý luận chính trị. Mặc dù vậy, quá trình đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị thời gian qua vẫn còn những hạn chế, bất cập. Việc truyền thụ một chiều vẫn tồn tại; một bộ phận giảng viên tuyệt đối hóa công nghệ, biến lớp học thành nơi “trình chiếu” máy móc; có sự nhầm lẫn giữa việc làm bài giảng sinh động với việc đơn giản hóa, dung tục hóa, lạm dụng yếu tố gây cười làm mất đi tính khoa học của khoa học lý luận chính trị. Đáng lo

ngại hơn, có trường hợp nhân danh “đổi mới, sáng tạo”, “đa chiều hóa” để xa rời tính Đảng, tiếp cận các vấn đề lý luận theo chiều hướng khác. Do đó, việc quán triệt nguyên tắc “dĩ bất biến” trong đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị là trọng trách của cả hệ thống chính trị ở nước ta hiện nay.

### 3.1.3. Nội dung quán triệt nguyên tắc “dĩ bất biến” trong đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị ở nước ta hiện nay

Quán triệt nguyên tắc “dĩ bất biến” trong đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị ở nước ta hiện nay là quá trình nhận thức rõ ràng, sâu sắc và vận dụng một cách triệt để tính Đảng và tính giai cấp; tính thống nhất giữa lý luận và thực tiễn; tính khoa học và tính logic; tính chiến đấu và mục tiêu cao nhất của các môn học lý luận chính trị trong đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị của các chủ thể giáo dục vào thực tiễn quá trình dạy học nhằm ngăn chặn nguy cơ “phi chính trị hóa”, nguy cơ chệch hướng XHCN; đấu tranh hiệu quả với chiến lược “diễn biến hòa bình”; bảo vệ bản chất giáo dục lý luận chính trị và trụ vững trước tác động tiêu cực trong bối cảnh mới hiện nay.

Một là, đảm bảo tính Đảng và tính giai cấp, giữ vững nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản

Đây là nội dung sống còn của nguyên tắc và quan trọng nhất. V.I. Lênin từng nhấn mạnh: “chỉ đảng nào được một lý luận tiên phong hướng dẫn thì mới có khả năng làm tròn vai trò chiến sĩ tiên phong” (V.I. Lênin, 1978). Do đó, dù sử dụng bất kỳ phương pháp sư phạm hiện đại nào, hay các phương tiện kỹ thuật hiện đại nào nội dung giảng dạy phải đảm bảo tuyệt đối trung thành với Chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng và chính sách của Nhà nước. Kiên quyết chống lại mọi biểu hiện “phi chính trị hóa” trong giảng dạy lý luận chính trị. Do đó, đòi hỏi việc nhuần nhuyễn trong lồng ghép các nội dung bảo vệ nền tảng tư tưởng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái thù địch trong đổi mới phương pháp dạy học lý luận chính trị là yêu cầu cấp bách đặt ra trong tình hình mới hiện nay.

Hai là, đảm bảo sự thống nhất giữa lý luận và thực tiễn

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Thống nhất giữa lý luận và thực tiễn là một nguyên tắc căn bản của chủ nghĩa Mác- Lênin. Thực tiễn không có lý luận hướng dẫn thì thành thực tiễn mù quáng. Lý luận mà không liên hệ với thực tiễn là lý luận suông” (Hồ Chí Minh, 2011). Mọi nỗ lực đổi mới phương pháp suy cho cùng đều phải hướng tới việc đưa lý luận gắn chặt với hơi thở của cuộc sống. Giảng viên phải dùng phương pháp mới để nêu ra và luận giải những vấn đề mới của đất nước và quốc tế (như chuyển đổi số, kinh tế xanh, hội nhập...) dưới lăng kính lý luận chính trị, biến khái niệm trừu tượng thành công cụ sắc bén cho người học giải quyết hiệu quả vấn đề thực tiễn. Do đó, yêu cầu đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị đối với giảng viên là phải xây dựng được các tình huống thực tiễn và cùng với người học giải quyết các tình huống thực tiễn đó.

Ba là, đảm bảo tính khoa học và tính logic

Bản chất của lý luận chính trị là khoa học, là quy luật phát triển của tự nhiên, xã hội và tư duy. Đổi mới phương pháp giảng dạy không có nghĩa là biến bài giảng thành câu chuyện giải trí mua vui hay cố tình dùng từ ngữ “gây sốc”, “đu trend” một cách phản cảm; đưa các nội dung “lạ” vào bài giảng để gây chú ý; “cải biên”, “cắt xén” nội dung cho “dễ hiểu” mà làm mất đi tính hệ thống, tính khoa học. Do đó, phương pháp dạy học mới phải làm nổi bật được tính logic, biện chứng, thu hút người học bằng chiều sâu tri thức và luận cứ khoa học rõ ràng, thuyết phục chứ không phải bằng lời nói “mua vui” hay áp đặt giáo điều.

Bốn là, đảm bảo tính chiến đấu

Khác với khoa học tự nhiên, khoa học lý luận chính trị mang tính chiến đấu cao. Đổi mới phương pháp giảng dạy phải trang bị cho người học “sức đề kháng” để “miễn nhiễm” trước các quan điểm sai trái, thù địch. Tính chiến đấu cao được biểu hiện ở chỗ, người dạy không được né tránh các vấn đề nhạy cảm, mà dùng tri thức khoa học, kinh nghiệm thực tiễn và phương pháp giảng dạy tích cực để đối thoại, tranh biện, trực diện phân tích, vạch trần các luận điệu xuyên tạc, bảo vệ chân lý và sự thật khách quan. Tuy nhiên, cũng không được “tùy tiện” trong luận giải các vấn đề nhạy cảm khi chưa “thấu triệt” một cách đầy đủ mà cần phải có sự chuẩn bị kỹ lưỡng trong quá trình giảng dạy.

Năm là, đảm bảo mục tiêu cao nhất của các môn học lý luận chính trị

Giảng dạy lý luận chính trị dù có hấp dẫn đến đâu, nhưng nếu người học không có sự chuyển biến trong nhận thức và hành động thì quá trình đó chưa thực sự thành công. Mục tiêu cao nhất của học tập lý luận chính trị là “để phụng sự Đoàn thể, giai cấp và nhân dân, Tổ quốc và nhân loại”, chứ không phải học “để làm quan, phát tài”. Vì vậy, nguyên tắc bất biến của việc giảng dạy lý luận chính trị là phải bồi đắp niềm tin, lý tưởng cách mạng và đạo đức, lối sống cho người học, giúp người học kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, chuyển hóa nhận thức thành hành động thiết thực. Mục tiêu này không thể duy ý chí ngay một lúc có thể đạt được mà là quá trình lâu dài, khó khăn vì vậy đòi hỏi sự kiên trì trong quá trình giáo dục lý luận chính trị.

Có thể khẳng định, trong đổi mới giảng dạy lý luận chính trị, nguyên tắc “dĩ bất biến” là mục tiêu chính trị, nền tảng tư tưởng, tính khoa học và chiến đấu; còn “ứng vạn biến” là sự linh hoạt, đổi mới sáng tạo để đưa các giá trị cốt lõi của khoa học lý luận chính trị thấm sâu vào nhận thức của người học một cách tự nhiên. Đây không phải là quá trình truyền thụ tri thức một chiều mà lấy người học làm trung tâm, thầy và trò “đồng kiến tạo tri thức” trong quá trình dạy học. Nhận thức sâu sắc nguyên tắc này là cơ sở để thực hiện thắng lợi mục tiêu đổi mới giáo dục trong kỷ nguyên mới hiện nay.

### **3.2. Thảo luận**

Trên cơ sở nghiên cứu tầm quan trọng, tính tất yếu, thực trạng và nhất là các nội dung của nguyên tắc “dĩ bất biến” trong đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị tại Việt Nam cho thấy việc quán triệt nguyên tắc “dĩ bất biến” trong quá trình đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị có ý nghĩa lý luận và thực tiễn sâu sắc. Khi và chỉ khi quán triệt nguyên tắc này trong quá trình giảng dạy lý luận chính trị mới đảm bảo sự thống nhất trong giáo dục lý luận chính trị ở nước ta hiện nay. Trên thực tế, nguyên tắc “dĩ bất biến” trong đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị không cản trở quá trình đổi mới phương pháp dạy học, trái lại nó góp phần nâng cao chất lượng đào tạo lý luận chính trị ở nước ta trong bối cảnh mới hiện nay. Đây là những vấn đề có ý nghĩa rất lớn đối với quá trình giảng dạy lý luận chính trị ở nước ta hiện nay.

Một là, việc nghiên cứu nguyên tắc này cung cấp nền tảng nhận thức và phương pháp luận khoa học vững chắc cho toàn bộ hệ thống giáo dục lý luận chính trị ở Việt Nam. Đây được xem là công cụ sắc bén nhất để trực tiếp bảo vệ và củng cố nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam, đảm bảo xây dựng thành công thế giới quan duy vật biện chứng cho người học, từ đó củng cố vững chắc niềm tin vào chủ nghĩa xã hội.

Hai là, quá trình nghiên cứu nguyên tắc dĩ bất biến trong đổi mới phương pháp giảng dạy đóng vai trò như một lăng kính tư tưởng chuẩn mực, giúp ngăn chặn sự xa rời hệ tư tưởng vô sản và chặn đứng sự xâm nhập của các tư tưởng thù địch khác. Nó tiếp tục khẳng định tầm quan trọng của lý luận cách mạng của Đảng, lý luận chính trị đã trở thành nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho mọi hành động của Đảng; định hướng nhận thức và hành động của mỗi cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân.

Ba là, thực tiễn công tác đào tạo, việc quán triệt nguyên tắc “dĩ bất biến” trong đổi mới phương pháp giảng dạy là hạt nhân trong việc rèn luyện bản lĩnh chính trị và giáo dục đạo đức cộng sản chủ nghĩa cho thế hệ trẻ. Quá trình giảng dạy tuân thủ đúng định hướng mang lại “sức đề kháng” tự nhiên trước mọi cám dỗ, phòng chống hiệu quả suy thoái về tư tưởng, đạo đức, lối sống và ngăn chặn tận gốc các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”.

Bốn là, quán triệt nguyên tắc “dĩ bất biến” trong đổi mới phương pháp giảng dạy trang bị cho người học năng lực tư duy độc lập và sáng tạo để phân tích, giải quyết triệt để các vấn đề chính trị - xã hội đang đặt ra. Sự kiên định trong phương pháp đưa giảng viên và học viên trở thành lực lượng tiên phong, giúp họ xây dựng “bộ lọc” nhận thức sắc bén. Bộ lọc này là vũ khí để nhận diện, vạch trần và đập tan chiến lược “diễn biến hòa bình” hay các luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch trên mọi mặt trận, đặc biệt là trên không gian mạng trong bối cảnh mới hiện nay.

Năm là, việc giữ vững nguyên tắc cốt lõi “Dĩ bất biến” trong đổi mới phương pháp dạy học lý luận chính trị tạo tiền đề vững chắc về tri thức và bản lĩnh để người dạy và người học đồng kiến tạo tri thức; đưa đất nước tham gia hội nhập quốc tế theo đúng phương châm “hòa nhập nhưng không hòa tan”. Nó cho phép thế hệ trẻ tiếp thu có chọn lọc

tin hoa văn hóa, khoa học của nhân loại trong khi vẫn bảo vệ trọn vẹn bản sắc văn hóa dân tộc và định hướng chính trị cốt lõi của đất nước trong quá trình đi lên chủ nghĩa xã hội.

#### **4. Kết luận**

Giảng dạy lý luận chính trị là một sứ mệnh mang tầm chiến lược, quyết định trực tiếp đến việc bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng và sự tồn vong của chế độ. Đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng hiện đại, thu hút người học là đòi hỏi tất yếu của thực tiễn, song sự “ứng vạn biến” đó chỉ thực sự phát huy hiệu quả khi được bám rễ sâu trên nền tảng của nguyên tắc cốt lõi – “dĩ bất biến”. Đó là sự kiên định tuyệt đối về tính Đảng, tính giai cấp, tính khoa học, tính chiến đấu và sự thống nhất biện chứng giữa lý luận với thực tiễn. Việc nhận thức sâu sắc và tuân thủ nghiêm ngặt các nguyên tắc này không chỉ nâng cao chất lượng truyền thụ tri thức khoa học mà còn là yếu tố quyết định để rèn luyện bản lĩnh chính trị, đạo đức cách mạng cho thế hệ cán bộ, đảng viên, đáp ứng yêu cầu bảo vệ và phát triển đất nước trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc hiện nay./.

#### **Tài liệu tham khảo**

Đảng Cộng sản Việt Nam. (2026). Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, tập 1, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.101; tr.162.

Ban chấp hành Trung ương. (2026). Chỉ thị số 10-CT/TW của Ban bí thư ngày 20 tháng 7 năm 2026-  
<https://tulieuvankien.dangcongsan.vn/van-ban-cua-dang/chi-thi-so-10-ct-tw-ngay-20-7-2026-cua-ban-bi-thu-ve-tang-cuong-giao-duc-ly-luan-chinh-tri-ly-tuong-cach-mang-dao-duc-lo.html>)

C. Mác và Ph. Ăng-ghe-n (1995): Toàn tập, Tập 3, NXB CTQG, H. tr. 11

C.Mác và Ph.Ăngghen. (1995). Toàn tập, t.22, Nxb CTQG ST, H.1995, tr.113

Hồ Chí Minh. (2011). Toàn tập, Tập 5, NXB CTQG, Hà Nội, tr. 273.

Hồ Chí Minh. (2011). Toàn tập, Tập 6, NXB CTQG Sự thật, H. tr. 208; tr.95

V.I. Lênin. (2005). Toàn tập, Tập 6, NXB CTQG ST, 2005, H.tr.49-50; tr.30

V.I. Lênin. (1978). Toàn tập, Tập 6, NXB Tiến bộ, Mátxcơva, tr. 32

V.I. Lênin. (1977). Toàn tập, Tập 41, NXB Tiến Bộ, Matxcơva, tr. 366.